

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplannen buitengebied gemeente Leeuwarderadeel en gemeente Ferwerderadiel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

18 juni 2013 / rapportnummer 2790-23

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeenten Leeuwarderadeel en Ferwerderadiel willen voor hun buitengebieden het bestemmingsplan herzien. De bestemmingsplannen zijn kaderstellend voor onder andere uitbreiding van veehouderijen. Ter onderbouwing van de besluitvorming over de bestemmingsplannen is een gezamenlijke MER opgesteld, het “Plan-MER Buitengebied Leeuwarderadeel en Ferwerderadiel”. Initiatiefnemers zijn de colleges van burgemeester en wethouders; bevoegd gezag zijn de gemeenteraden.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna ‘de Commissie’)¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

In het MER en de aanvullende notitie (zie paragraaf 2.1 van dit advies) wordt op een duidelijke en overzichtelijke wijze inzicht gegeven in milieugevolgen van de uitgewerkte alternatieven.

Op 25 april 2013 is een wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Bij het opstellen van het plan-MER kon hier nog geen rekening mee worden gehouden. Vanwege de interpretatieruimte die het gewijzigde artikel biedt, heeft de Commissie aan de betrokken bewindspersonen om een nadere interpretatie van het artikel gevraagd. De Commissie adviseert de gemeenten zelf na te gaan hoe deze wetswijziging geïnterpreteerd moet worden en bij de besluitvorming hiermee rekening te houden.

De gemeenten Leeuwarderadeel en Ferwerderadiel hebben de Commissie verzocht de toename van de stikstofdepositie te beoordelen op de wijze die voor de wetswijziging gebruikelijk was, dat wil zeggen te vergelijken met de huidige feitelijke situatie. Uit het MER blijkt dat het plan, vergeleken met de huidige feitelijke situatie, significante negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet uitsluit. De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming voor zover dat wenselijk of noodzakelijk is te onderzoeken of er alternatieven of maatregelen zijn waardoor de depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden niet toeneemt, zodat aantasting van de natuurlijke kenmerken kan worden voorkomen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en in hoofdstuk 3 geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader.

2.1 Alternatief zonder toename stikstofdepositie

De Commissie heeft op 28 mei 2013 een locatiebezoek gebracht aan de gemeenten Leeuwarderadeel en Ferwerderadiel. Tijdens dit locatiebezoek heeft de Commissie een aantal vragen gesteld over de Passende beoordeling, die deel uitmaakt van het MER. Op 3 juni heeft de Commissie in antwoord op deze vragen een toelichting en aanvulling op de Passende beoordeling ontvangen² van de adviseur van de bevoegde gezagen. De Commissie is van mening dat met deze toelichting en aanvulling, de Passende beoordeling een juiste en volledige beoordeling geeft van de gevolgen van de plannen voor de Natura 2000-gebieden in de omgeving.

Uit het plan-MER met de daarin opgenomen Passende beoordeling en de aanvulling/ toelichting daarop blijkt dat bij alle onderzochte alternatieven wanneer deze vergeleken worden met de huidige feitelijke situatie, significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden in de omgeving niet zijn uit te sluiten.

De Commissie merkt daarbij echter op dat, zoals aangegeven in hoofdstuk 1 van dit advies, op 25 april een wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 in werking is getreden die waarschijnlijk gevolgen heeft voor de wijze waarop de effecten van extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in kaart gebracht en beoordeeld moeten worden. Bij het opstellen van het MER kon hiermee nog geen rekening worden gehouden. Zoals in hoofdstuk 1 is aangegeven hebben de beide bevoegde gezagen verzocht bij de toetsing uit te gaan van de vergelijking met de huidige feitelijke situatie. De Commissie stelt vast dat, uitgaande van deze toetsingswijze, het MER geen alternatief bevat waarbij geen toename van depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden optreedt.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming:

- te bezien op welke wijze de wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 op dit plan van toepassing is en de effectbeschrijving voor stikstof in het plan-MER hierop aan te passen;
- er rekening mee te houden dat invulling van nog niet eerder ingevulde planologische of vergunde ruimte kan leiden tot een toename van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden ten opzichte van de feitelijke, huidige situatie;
- voor zover dat wenselijk of noodzakelijk is te onderzoeken of er alternatieven of maatregelen zijn waardoor de depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden niet toeneemt, zodat aantasting van de natuurlijke kenmerken kan worden voorkomen. De wetswijziging laat immers onverlet dat er sprake is van een aantoonbaar (landelijk) probleem met stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden, wat voor de gemeente aanleiding kan zijn om maatregelen of alternatieven te overwegen.

---

² Deze toelichting/aanvulling heeft niet ter inzage gelegen. De Commissie adviseert dit stuk alsnog ter inzage te leggen, bijvoorbeeld met de andere stukken bij het vastgestelde plan.

3. Aandachtspunt voor de besluitvorming

De Commissie hoopt met onderstaande aanbeveling een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Definitie grondgebonden

In het plan-MER is in het kader op pagina 46 een definitie van grondgebonden agrarische bedrijvigheid gegeven. Gesteld wordt dat *“Grondgebonden betekent in dit geval dat een bedrijf voldoende grond heeft om het veevoer in hoofdzaak kan worden betrokken van eigen (of gepacht) land en dat de geproduceerde mest op deze gronden kan worden toegepast.”*

Tijdens het locatiebezoek werd namens de gemeente aangegeven dat wordt bedoeld dat deze bedrijven beschikken over grond in de onmiddellijke omgeving van het bedrijf. Deze beperking zit echter niet in de aangehaalde definitie. Een bedrijf zou immers ook kunnen beschikken over grond in een andere provincie, of zelfs in een ander land om te voldoen aan deze definitie. Hierdoor zouden de uitbreidingsmogelijkheden voor grondgebonden bedrijven op meer bedrijven van toepassing kunnen zijn dan wordt beoogd. Daarmee zouden de milieueffecten van uitbreidingen van “grondgebonden” bedrijven, alsook de effecten van de in de alternatieven beschouwde omschakelingen van akkerbouwbedrijven, in dit MER onderschat kunnen worden.

- De Commissie beveelt aan de in het MER gebruikte definitie meer aan te scherpen tot wat de bedoeling is, bijvoorbeeld door een straal rond het bedrijf in de definitie op te nemen waarbinnen de gronden zich grotendeels moeten bevinden, zodat de milieueffecten van bestaande en nieuwe grondgebonden bedrijven beter in beeld kunnen worden gebracht.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van Leeuwarderadeel

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Leeuwarderadeel

Besluit: vaststellen van Bestemmingsplan Butengebied en Doarpen gemeente Leeuwarderadeel

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: bestemmingsplan buitengebied

Bijzonderheden: Gezamenlijke MER met de gemeente Ferwerderadiel (project 2801)

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER: 29 april 2013

ter inzage legging MER: 29 april t/m 11 juni 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 2 mei 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 18 juni 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. S. Bokma

Dr. F.H. Everts

Ing. J.H. Grit (werkgroepsecretaris)

Ir. W.H.A.M. Keijsers

Dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- PlanMER Buitengebied Leeuwarderadeel en Ferwerderadiel, Buro Vijn b.v., 17 april 2013;
- Voorontwerp Bestemmingsplan Butengebiet en Doarpen, gemeente Leeuwarderadeel, 23 april 2013;
- Voorontwerp Bestemmingsplan buitengebied Ferwerderadiel, Buro Vijn b.v., 17 mei 2013.

De Commissie heeft kennis genomen van een tussentijdse aanvullende notitie betreffende de Passende beoordeling, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplannen buitengebied gemeente
Leeuwarderadeel en gemeente Ferwerderadiel

ISBN: 978-90-421-3776-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

